

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-סדר תעניות אלו	מאימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ק	ר	ש	ת
הוה רגילא דביתהו למיחמא תנורא כל מעלי דשבתא ושדייא אקטרתא, משום כסופא																	כה.
הוה לה הך שיבתא בישתא. אמרה: מכדי, ידענא דלית להו ולא מידי, מאי כולי האי? אלא וטרפא אבבא, איכספא ועיילא לאינדונא, איתעביד לה נסא דחזיא לתנורא מלא אחמא, ואגנא מלא לישא.																	כה.
אמרה לה: פלניא, פלניא אייתי מסא, דקא חריך לחמיך.																	כה.
אמרה לה: אף אנא להכי עיילי.																	כה.
אף היא להביא מרדה נכנסה, מפני שמלומדת בנסים.		תנא:															כה.
אמרה ליה דביתהו: עד אימת ניזיל ונצטער כולי האי? אמר לה: מאי נעביד? - בעי רחמי דניתבו לך מידי, בעא רחמי, יצתה כמין פיסת יד ויהבו ליה חד כרעא דפתורא דדהבא.																	כה.
חזיא בחלמא עתידי צדיקי דאכלי אפתורא דדהבא דאית ליה תלת כרעי ואיהו אפתורא דתרי כרעי																	כה.
אמר לה: ניחא לך דמיכל אכלי כולי עלמא אפתורא דמשלם ואנן אפתורא דמיחסר? אמרה ליה: ומאי נעביד? - בעי רחמי דנשקלינהו מינך.																	כה.
בעי רחמי ושקלוהו																	כה.
גדול היה נס אחרון יותר מן הראשון.		תנא:															כה.
דמיהב יהבי, מישקל - לא שקלי.		דגמירי:															כה.
חד בי שמשו חזייה לברתיה דהוות עציבא, אמר לה: בתי למאי עציבת? - אמרה ליה: כלי של חומץ נתחלף לי בכלי של שמן, והדלקתי ממנו אור לשבת. - אמר לה: בתי, מאי אכפת לך? מי שאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק.																	כה.
היה דולק והולך כל היום כולו, עד שהביאו ממנו אור להבדלה.		תנא:															כה.
רבי חנינא בן דוסא הוה ליה הנך עיז, אמרו ליה: קא מפסדן. אמר: אי קא מפסדן - ניכלינהו דובי, ואי לא - כל חדא וחדא תיתי לאורתא דובא בקרנייהו. לאורתא אייתי כל חדא וחדא דובא בקרנייהו.																	כה.
הוה ליה ההיא שיבתא דקא בניה ביתא. ולא מטו כשורי. אתיא לקמיה, אמרה ליה: בניתי ביתי ולא קמטו כשוראי? - אמר לה: מה שמך? אמרה ליה: איכו. - אמר: איכו נימטו כשוריך.																	כה.
הגיעו, עד שיצאו אמה לכאן ואמה לכאן.		תנא:															כה.
סניפין עשאום.		יש אומרין:															כה.
אני ראייתו אותו הבית, והוה קורותיו יוצאות אמה לכאן ואמה לכאן. ואמרו לי: בית זה שקירה רבי חנינא בן דוסא בתפלתו.		תניא, פלימו:															כה.
ורבי חנינא בן דוסא מהיכן הוה ליה עזים? והא עני הוי.																	כה.
אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל		ועוד, אמרו חכמים:															כה.
מעשה ועבר אדם אחד על פתח ביתו והניח שם תרנגולין, ומצאתן אשתו של רבי חנינא בן דוסא, ואמר לה: אל תאכלי מביציהן. והרבו ביצים ותרנגולין, והיו מצעירין אותם, ומכרן, וקנה בדמיהן עזים. פעם אחת עבר אותו אדם שאבדו ממנו התרנגולין, ואמר לחבירו: בכאן הנחת התרנגולין שלי. שמע רבי חנינא, אמר לו: יש לך בהן סימן? - אמר לו: הן. נתן לו סימן ונטל את העיזין, והן הן עיזי דאייתו דובי בקרנייהו.		רב פנחס:															כה.
רבי אלעזר בן פדת דחיקא ליה מילתא טובא.																	כה.
עבד מלתא ולא הוה ליה מידי למטעם, שקל ברא דתומא ושדייה בפומיה, חלש לביה ונים.																	כה.
אזול רבנן לשיולי ביה, חזוהו דקא בכי וחייך, ונפק צוציתא דנורא מאפותיה.																	כה.
מאי טעמא קבכית וחייכת?		כי אתער אמרו ליה:															כה.
דהוה יתיב עמי הקדוש ברוך הוא, ואמרי ליה: עד מתי אצטער בהאי עלמא? ואמר לי: אלעזר בני, ניחא לך דאפכיה לעלמא מרישא? אפשר דמתילדת בשעתא דמוזני.		אמר להו: [רבי אלעזר בן פדת]															כה.

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסיקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושי- question-שאלה- answer-תירוץ- proof-ראיה-</p>
מקרא- key:	

תענית-סדר תעניות אלו	מאי דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אמרי לקמיה: כולי האי, ואפשר? אמרי ליה: דחיי טפי או דחיינא? אמר ליה: דחייית. אמרי לקמיה: אם כן, לא בעינא. אמר ליה: בהאי אנרא דאמרת לא בעינא - יהיבנא לך לעלמא דאתי תליסרי נהרוותא דמשחא אפרסמון דכין דמעגת בהו.												כה.
אמרי לקמיה: האי, ותו לא? - אמר ליה: ולחברך מאי יהיבנא? - אמרי ליה: ואנא מגברא דלית ליה בעינא?												כה.
מחזין באסקוטלא אפותאי, ואמר ליה: אלעזר ברי, גירי בך, גירי?												כה.
רבי חמא בר חנינא גזר תעניתא ולא אתא מיטרא												כה.
והא רבי יהושע בן לוי גזר תעניתא ואתי מיטרא?	אמרו ליה:											כה.
הא אנא, הא בר ליואי.	אמר להו: [רבי חמא בר חנינא]											כה.
דנתי וניכוין דעתין, אפשר דתברי ציבורא לבייהו דאתי מיטרא.	אמרו ליה:											כה.
בעון רחמי ולא אתי מיטרא.												כה.
ניחא לכו שיבא מטר בשבילנו?	אמר להו: [רבי חמא בר חנינא]											כה.
הן	אמרו ליה:											כה.
אמר: רקיע רקיע, כסי פניך לא איכסי. אמר: כמה עזין פני רקיע איכסי, ואתא מיטרא.												כה.
לוי גזר תעניתא ולא אתא מיטרא												כה.
אמר לפניו: רבונו של עולם עלית וישבת במרום ואין אתה מרחם על בניך.												כה.
אתא מיטרא, ואיטלע.												כה.
לעולם אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה, שהרי אדם גדול הטיח דברים כלפי מעלה - ואיטלע, ומנו - לוי.	רבי אלעזר:											כה.
והא גרמא ליה? והא לוי אחוי קידה קמיה דרבי ואיטלע												כה.
הא והא גרמא ליה.												כה.
רבי חייא בר לולייני שמעינהו להנך ענני דקאמרי: ניתו וניתבי מיא בעמון ומואב.												כה.
אמר לפניו: רבונו של עולם, כשנתת תורה לעמך ישראל חזרת על כל אומות העולם ולא קיבלוה, ועכשיו אתה נותן להם מטר? שדו הכא												כה.
שדיוה אדוכתיהו.												כה.
מאי דכתיב (תהלים צ"ב) צדיק כתמר יפרח כארוז בלבנון ישגה, אם נאמר תמר למה נאמר ארוז, ואם נאמר ארוז למה נאמר תמר? אילו נאמר תמר ולא נאמר ארוז הייתי אומר: מה תמר אין גזעו מחליף - אף צדיק חס וחלילה אין גזעו מחליף, לכך נאמר ארוז, אילו נאמר ארוז ולא נאמר תמר, הייתי אומר: מה ארוז אין עושה פירות - אף צדיק חס וחלילה אין עושה פירות, לכך נאמר תמר ונאמר ארוז.	דרש רבי חייא בר לולייני:											כה.
וארוז גזעו מחליף?												כה:
הלוקח אילן מחבירו לקוץ - מגביהו מן הקרקע טפה, וקוצץ. בסדן השקמה - שני טפחים, בבתולת השקמה - שלשה טפחים, בקנים ובגפנים - מן הפקק ולמעלה. בדקלים ובארוזים - חופר למטה ומשריש, לפי שאין גזעו מחליף.	והתניא:											כה.
הכא במאי עסקינן בשאר מיני ארוזים, כדרבה בר הונא.												כה.
עשרה מיני ארוזים הן, שנאמר: (ישעיהו מ"א) אתן במדבר ארוז שטה והדס וגו'.	דאמר רבא בר הונא:											כה.
מעשה ברבי אליעזר שגזר שלש עשרה תעניות על הצבור ולא ירדו גשמים. באחרונה התחילו הצבור לצאת. אמר להם: תקנתם קברים לעצמכם? געו כל העם בבכיה, וירדו גשמים.	תנו רבנן:											כה.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-סדר תעניות אלו	מאימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
שוב מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. ירד רבי עקיבא אחריו, ואמר: אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה. אבינו מלכנו למענך רחם עלינו, וירדו גשמים. הווי מרנני רבנן. יצתה בת קול ואמרה: לא מפני שזה גדול מזה, אלא שזה מעביר על מידותיו, וזה אינו מעביר על מדותיו.													כה:
עד מתי יהו הגשמים יורדין והצבור פוסקין מתעניתם? כמלא ברכ המחרישה, דברי רבי מאיר.		תנו רבנן: [רבי מאיר]											כה:
בחרבה - טפח, בבינונית - טפחים, בעבודה - שלשה טפחים.		חכמים:											כה:
אין לך טפח מלמעלה, שאין תהום יוצא לקראתו שלשה טפחים.		תניא, רבי שמעון בן אלעזר:											כה:
והא תניא טפחים													כה:
לא קשיא: כאן - בעבודה, כאן - בשאינה עבודה.													כה:
כשמנסכין את המים בחג, תהום אומר לחבירו: אבע מימין, קול שני ריעים אני שומע, שנאמר (תהלים מ"ב) תהום אל תהום קורא לקול צנוריק וגו'.		רבי אלעזר:											כה:
לדידי חזי לי האי רידיא דמי לעיגלא ופירסא שפוטתיה וקיימא בין תהומא תתאה לתהומא עילאה, לתהומא עילאה אמר ליה: חשור מימין, לתהומא תתאה אמר ליה: אבע מימין. שנאמר (שיר השירים ב') הנצנים נראו בארץ וגו'.		רבה:											כה:
היו מתעניין וירדו גשמים קודם הנץ החמה כו'.													כה:
היו מתעניין וירדו להם גשמים, קודם הנץ החמה - לא ישלימו, לאחר הנץ החמה - ישלימו, דברי רבי מאיר.		תנו רבנן: [רבי מאיר]											כה:
קודם חצות לא ישלימו, לאחר חצות - ישלימו.		רבי יהודה:											כה:
קודם תשע שעות - לא ישלימו, לאחר תשע שעות - ישלימו. שכן מציינו באחאב מלך ישראל שהתענה מתשע שעות ולמעלה, - שנאמר (מלכים א' כ"א) הראית כי נכנע אחאב וגו'.		רבי יוסי:											כה:
רבי יהודה נשיאה גזר תעניתא וירדו להם גשמים לאחר הנץ החמה, סבר לאשלומינהו קודם חצות ואחר חצות שנינו.		[רבי יהודה נשיאה]											כה:
שמואל הקטן גזר תעניתא וירדו להם גשמים קודם הנץ החמה, כסבורין העם לומר שבחו של צבור הוא אמשול לכם משל, למה הדבר דומה - לעבד שמבקש פרס מרבו, אמר להם: תנו לו ואל אשמע קולו.		אמר להם: [שמואל הקטן]											כה:
שוב שמואל הקטן גזר תעניתא, וירדו להם גשמים לאחר שקיעת החמה. כסבורים העם לומר שבחו של צבור הוא													כה:
לא שבה של צבור הוא, אלא אמשול לכם משל, למה הדבר דומה - לעבד שמבקש פרס מרבו, ואמר להם: המתינו לו עד שיתמקמק ויצטער, ואחר כך תנו לו.		אמר להם שמואל:											כה:
ולשמואל הקטן שבחו של צבור היכי דמי?													כה:
אמר משיב הרוח - ונשב זיקא, אמר מוריד הגשם - ואתא מיטרא.													כה:
מעשה וגורו תענית בלוד כו'.													כה:
ונימא הלל מעיקרא?													כה:
לפי שאין אומרים הלל אלא על נפש שבעה וכרס מלאה.		אביי ורבה דאמרי תרווייהו:											כה:
איני?													כו:
והא רב פפא איקלע לבי כנישתא דאבי גובר, וגזר תענית וירדו להם גשמים עד חצות, ואמר הלל, ואחר כך אכלו ושתן		[רב פפא]											כו:
שאני בני מחוזא דשכיחי בהו שכרות.													כו:
הדרן עלך סדר תעניות אלו.													

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא												
בשלושה פרקים בשנה כהנים נושאים את כפיהן ארבע פעמים ביום: בשחרית, במוסף, במנחה, ובנעילת שערים - בתעניות ובמעמדות, וביום הכפורים.												מ
אלו הן מעמדות: לפי שנאמר (במדבר כ"ח) צו את בנו ישראל את קרבני לחמי, וכי היאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו? התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות, על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהנים של ליום ושל ישראלים.												
הגיע זמן המשמר לעלות, כהנים ולוים - עולים לירושלים וישראל שבאותו משמר מתכנסין לעריהן וקוראין במעשה בראשית.												
ביום הראשון: בראשית ויהי רקיע, בשני: יהי רקיע ויקוו המים, בשלישי: יקוו המים ויהי מארת, ברביעי: יהי מארת וישרצו המים, בחמישי: ישרצו המים ותוצא הארץ, בששי תוצא הארץ ויכלו השמים.												
פרשה גדולה קורין אותה בשנים, והקטנה - ביחיד.												
בשחרית ובמוסף ובמנחה נכנסין וקורין על פיהן כקורין את שמע.												
ערב שבת במנחה לא היו נכנסין מפני כבוד השבת.												
כל יום שיש בו הלל - אין מעמד בשחרית, קרבן מוסף - אין בנעילה, קרבן עצים - אין במנחה, דברי רבי עקיבא.	[רבי עקיבא]											
קרבן מוסף - אין במנחה, קרבן עצים - אין בנעילה.	אמר לו בן עזאי: כך היה רבי יהושע שונה.											
חזר רבי עקיבא להיות שונה כבן עזאי.												
זמן עצי כהנים והעם תשעה: באחד בניסן - בני ארח בן יהודה. בעשרים בתמוז - בני דוד בן יהודה. בחמשה באב - בני פרעוש בן יהודה, בשבעה בו - בני יונדב בן רכב. בעשרה בו - בני סנאה בן בנימין. בחמשה עשר בו - בני זתוא בן יהודה, ועמם כהנים ולוים וכל מי שטעה בשבטו, ובני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות. בעשרים בו - בני פחת מואב בן יהודה. בעשרים באלול - בני עדין בן יהודה. באחד בטבת - שבו בני פרעוש שניה.												
באחד בטבת לא היה בו מעמד, שהיה בו הלל וקרבת מוסף וקרבת עצים.												
חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז, וחמשה בתשעה באב.												
בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות, ובטל התמיד, והובקעה העיר. ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל.												
בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ, וחרב הבית בראשונה ובשניה, ונלכדה ביתר, ונחרשה העיר.												כו:
משנכנס אב ממעטין בשמחה.												
שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה - אסור מלספר ומלכבס. ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת.												
ערב תשעה באב - לא יאכל אדם שני תבשילין, לא יאכל בשר ולא ישתה יין.	[ת"ק]											
ישנה	רבן שמעון בן גמליאל:											
מחייב בכפיית המטה	רבי יהודה:											
ולא הודו לו חכמים.	[חכמים]											
לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים, שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לבייש את מי שאין לו, כל הכלים טעונין טבילה. ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, ומה היו אומרות: בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך, אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה, (משלי ל"א) שקר החן והבל היפי אשה יראת ה' היא תתהלל, ואומר: (משלי ל"א) תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה.	רבן שמעון בן גמליאל:											
וכן הוא אומר (שיר השירים ג') צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו, ביום חתנתו זה מתן תורה, וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו.	[רבן שמעון בן גמליאל]											
בשלושה פרקים בשנה כהנים נושאים את כפיהם כו'.												ג
תעניות ומעמדות מי איכא מוסף?												ז

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

Talmud Navigator

תענית-בשלשה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
חסורי מיחסרה והכי קתני: בשלשה פרקים כהנים נושאים את כפיהן כל זמן שמתפללין, ויש מהן ארבעה פעמים ביום: שחרית, ומוסף, מנחה, ונעילת שערים. ואלו הן שלשה פרקים: תעניות, ומעמדות, ויום הכפורים.												
זו דברי רבי מאיר, אבל חכמים אומרים: שחרית ומוסף - יש בהן נשיאת כפים, מנחה ונעילה - אין בהן נשיאת כפים.	רב נחמן אמר רבה בר אבוה:											
מאן חכמים												
רבי יהודה היא.												
שחרית ומוסף, מנחה ונעילה, כולן יש בהן נשיאת כפים, דברי רבי מאיר	דתניא: [רבי מאיר]											
שחרית ומוסף - יש בהן נשיאת כפים, מנחה ונעילה - אין בהן נשיאת כפים.	רבי יהודה:											
נעילה יש בה נשיאת כפים, מנחה - אין בה נשיאת כפים.	רבי יוסי											
במאי קמיפלגי?												
כל יומא טעמא מאי לא פרשי כהני ידיהו במנחתא - משום שכרות, האידנא ליכא שכרות.	רבי מאיר סבר:											
שחרית ומוסף דכל יומא לא שכיח שכרות - לא גזרו בהו רבנן, מנחה ונעילה דכל יומא שכיחא שכרות - גזרו בהו רבנן.	רבי יהודה סבר:											
מנחה דאיתהו בכל יומא - גזרו בה רבנן, נעילה דליתה בכל יומא - לא גזרו בה רבנן.	רבי יוסי סבר:											
הלכה כרבי מאיר.	רב יהודה אמר רב:											
נהגו העם כרבי מאיר.	רבי יוחנן:											
מנהג כרבי מאיר.	רבא:											
דרשינן לה בפירקא.	מאן דאמר הלכה כרבי מאיר:											
מידרש לא דרשינן, אורויי מורינן.	מאן דאמר מנהג:											
אורויי לא מורינן, ואי עביד - עביד, ולא מהדרינן ליה.	מאן דאמר נהגו:											
הלכה כרבי יוסי.	רב נחמן:											
והלכה כרבי יוסי.												
והאידנא מאי טעמא פרשי כהני ידיהו במנחתא דתעניתא?												
כיון דבסמוך לשקיעת החמה קא פרשי - כתפילת נעילה דמא.												
דכולי עלמא מיהת שכור אסור בנשיאת כפים, מנהגי מילי?												
למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר? לומר: מה נזיר אסור ביין - אף כהן מברך אסור ביין.	רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא:											
אי מה נזיר אסור בהרצן - אף כהן מברך אסור בהרצן?	מתקיף לה אבוה דרבי זירא, ואמרי לה אושעיא בר זבדא:											
אמר קרא לשרתו ולברך בשמו מה משרת מותר בהרצן אף כהן מברך מותר בהרצן.	רבי יצחק:											
אי מה משרת בעל מום לא. אף כהן מברך בעל מום לא?												
הא איתקש לנזיר.												
ומאי חזית דמקשת לקולא, אקיש לחומר?												
אסמכתא ניהו מדרבנן, ולקולא.												
אלו הן מעמדות לפי שנאמר צו את בני ישראל כו'.												
מאי קאמר?												

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ		
הכי קאמר: אלו הן מעמדות. ומה טעם תיקנו מעמדות - לפי שנאמר (במדבר כ"ח) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי והיאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו? התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבעה משמרות. על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהנים ושל לויים ושל ישראלים. הגיע זמן משמר לעלות - כהנים ולויים עולין לירושלים.												◊	!	כז.
עשרים וארבעה משמרות בארץ ישראל, ושתים עשרה ביריחו.	תנו רבנן:												◊	כז.
שתים עשרה ביריחו? נפישן להו טובא													⚡	כז.
אלא: שתים עשרה מהן ביריחו. הגיע זמן המשמר לעלות, חצי המשמר היה עולה מארץ ישראל לירושלים, וחצי המשמר היה עולה ליריחו כדי שיסקו מים ומזון לאחיהם שבירושלים.													!	כז.
כהנים ולויים וישראלים מעכבין את הקרבן.	רב יהודה אמר שמואל:												◊	כז.
כהנים ולויים וכלי שיר מעכבין את הקרבן.	במתניתא תנא רבי שמעון בן אלעזר:												◊	כז.
במאי קמיפלגי?													^	כז.
עיקר שירה בפה	מר סבר: [שמואל]												◊	כז.
עיקר שירה בכלי.	ומר סבר: [רבי שמעון בן אלעזר]												◊	כז.
משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות. ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר. בא שמואל והעמידן על שש עשרה, בא דוד והעמידן על עשרים וארבעה, שנאמר: (דברי הימים א' כ"ו) בשנת הארבעים למלכות דוד נדרשו וימצא בהם גבורי חיל ביעזר גלעד.	רב חמא בר גוריא אמר רב:												◊	כז.
משה תיקן להם לישראל שמונה משמרות, ארבעה מאלעזר וארבעה מאיתמר. ובא דוד ושמואל והעמידן על עשרים וארבע, שנאמר: (דברי הימים א' ט') המה יסד דוד ושמואל הראה באמונתם	מיתיבי:												◊	כז.
הכי קאמר: מיסודו של דוד ושמואל הרמתי העמידום על עשרים וארבע.													◊	כז.
משה תיקן להם לישראל שש עשרה משמרות, שמונה מאלעזר ושמונה מאיתמר, וכשרבו בני אלעזר על בני איתמר חלקום והעמידום על עשרים וארבע, שנאמר: (דברי הימים א' כ"ד) וימצאו בני אלעזר רבים לראשי הגברים מן בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שמונה, ואומר: (דברי הימים א' כ"ד) בית אב אחד אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר.	תניא אידך:												◊	כז.
מאי ואומר?													⚡	כז.
וכי תימא: כי היכי דנפישו בני אלעזר, הכא נמי דנפישו בני איתמר - שמונה מעיקרא ארבעה הוו? תא שמע: בית אב אחד אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר.													!	כז.
תיובתא דרב חמא בר גוריא													⚡	כז.
תנאי היא, ואנא דאמרי כי האי תנא דאמר שמונה.	אמר לך רב חמא בר גוריא:												!	כז.
ארבעה משמרות עלו מן הגולה, ואלו הן: ידעיה, חרים, פשחור, ואימר.	תנו רבנן:												◊	כז.
עמדו נביאים שביניהם וחלקום והעמידום על עשרים וארבעה. בללום ונתנום בקלפי, בא ידעיה ונטל חלקו וחלק חבריו - שש. בא חרים ונטל חלקו וחלק חבריו - שש, וכן פשחור, וכן אימר.													◊	כז.
וכן התנו נביאים שביניהם, שאפילו יהויריב ראש משמרת עולה - לא ידחה ידעיה ממקומו, אלא ידעיה עיקר ויהויריב טפל לו.													◊	כז.
וישראל שבאותו משמר מתכנסין בעריהן וקורין במעשה בראשית.													◊	כז.
מנהגי מלי?													^	כז.
אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ, שנאמר (בראשית ט"ו) ויאמר ה' אלהים במה אדע כי אירשנה, אמר אברהם: רבוננו של עולם שמא ישראל חוטאין לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה? אמר ליה: לאו. אמר לפניו: רבוננו של עולם, הודיעני, במה אירשנה? אמר ליה: (בראשית ט"ו) קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת וגו'. אמר לפניו: רבוננו של עולם, תינח בזמן שבת המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם? - אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקוראין בהן לפני - מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני, ואני מוחל להם על כל עונותיהם.	רבי יעקב בר אהא אמר רב אסי:												!	כז.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלשה פרקים	מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
אנשי משמר היו מתפללין על קרבן אחיהם שיתקבל ברצון, ואנשי מעמד מתכנסין לבית הכנסת, ויושבין ארבע תעניות: בשני בשבת, בשלישי, ברביעי, ובחמישי. בשני - על יורדי הים, בשלישי - על הולכי מדברות. ברביעי - על אסכרא שלא תיפול על התינוקות, בחמישי - על עוברות ומיניקות. עוברות - שלא יפילו, מיניקות - שיניקו את בניהם. ובערב שבת לא היו מתעניין מפני כבוד השבת, קל וחומר בשבת עצמה.	תנו רבנן:												
באחד בשבת מאי טעמא לא?													
מפני הנוצרים.	רבי יוחנן:												
מפני שהוא שלישי ליצירה.	רבי שמואל בר נחמני:												
מפני נשמה יתירה.	ריש לקיש:												
נשמה יתירה ניתנה בו באדם בערב שבת, במוצאי שבת נוטלין אותה ממנו, שנאמר (שמות ל"ד) שבת וינפש - כיון ששבת וי אבדה נפש.	דאמר ריש לקיש:												
ביום הראשון בראשית והיה רקיע.													
בראשית בשנים, יהי רקיע - באחד.	תנא:												
בשלמא יהי רקיע באחד - תלתא פסוקי הוו, אלא בראשית בשנים המישה פסוקי הויין													
הקורא בתורה אל יפחות משלשה פסוקים	ותניא:												
דולג	רב:												
פוסק.	שמואל:												
ורב דאמר דולג, מאי טעמא לא אמר פוסק?													
כל פסוקא דלא פסקיה משה - אנן לא - פסקינן ליה.	קסבר: [רב]												
פוסק	שמואל:												
ומי פסקינן?													
צער גדול היה לי אצל רבי חנינא הגדול ולא התיר לי לפסוק אלא לתינוקות של בית רבן. הואיל ולהתלמד עשויין.	והאמר רבי חנינא קרא:												
ושמואל													
התם טעמא מאי - משום דלא אפשר, הכא נמי - לא אפשר.	[שמואל]												
פוסק	שמואל:												
מאי טעמא לא אמר דולג?													
גזירה משום הנכנסין, וגזרה משום היוצאין.	[שמואל]												
פרשה של ששה פסוקים קורין אותה בשנים, ושל חמשה ביחיד.	מיתיבי:												
ואם הראשון קורא שלשה - השני קורא שנים מפרשה זו, ואחד מפרשה אחרת.	[ת"ק]												
שלשה, לפי שאין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקין.	יש אומרים:												
למאן דאמר דולג - לידלוג, ולמאן דאמר פוסק - ליפסוק													
שאני התם דאית ליה רווחא.													
פרשה גדולה קורין אותה בשנים בשחרית ובמוסף ובמנחה קורין על פיהן כו'.													
היכי קאמר? בשחרית ובמוסף קורין אותה בספר, ובמנחה קורין אותה על פה כקורין את שמע. או דלמא הכי קתני: בשחרית קורין אותה בספר, ובמוסף ובמנחה קורין אותה על פה כקורין את שמע?	איבעיא להו:												
בשחרית ובמוסף נכנסין לבית הכנסת וקורין כדרך שקורין כל השנה, ובמנחה יחיד קורא אותה על פה.	תא שמע, דתניא:												

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
וכי יחיד יכול לקרות דברי תורה על פה בצבור? אלא: כולן נכנסין וקורין אותה על פה כקורין את שמע.	רבי יוסי:											◊
כל יום שיש בו הלל אין בו מעמד כו'.												< ◊
מה הפרש בין זה לזה?												◊
הללו דברי תורה, והללו דברי סופרים.												◊
זמן עצי כהנים והעם כו'												< ◊
למה הוצרכו לומר זמן עצי כהנים והעם? אמרו: כשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה, ועמדו אלו והתנדבו משלהם. וכך התנו נביאם שביניהן: שאפילו לשכה מלאה עצים - יהיו אלו מתנדבין משלהן, שנאמר (בחמיה י) והגורלות הפלנו על קרבן העצים הכהנים הלויים והעם להביא לבית אלהינו לבית אבותינו לתענים מזמנים שנה בשנה לבער על מזבח ה' אלהינו ככתוב בתורה.	תנו רבנן:											◊
ועמיהם כהנים ולויים וכל מי כו'.												< ◊
מה היו בני גונבי עלי ובני קוצעי קציעות?	תנו רבנן:											◊
פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על ישראל שלא יביאו עצים למערכה, ושלא יביאו בכורים לירושלים, והושיבו פרוזדאות על הדרכים. כדרך שהושיב ירבעם בן נבט שלא יעלו ישראל לרגל. מה עשו כשרין ויראי חטא שבאותו הדור? הביאו סלי בכורים וחיפום בקציעות, ונטלו ועלי על כתפיהן. וכיון שהגיעו אצל פרוזדאות, אמרו להם: להיכן אתם הולכין? אומרין להם: לעשות שני עגולי דבילה במכתשת שלפנינו, ובעלי שעל כתפינו. כיון שעברו מהן - עיטרום בסלים והביאום לירושלים.	אמרו:											◊
הן הן בני סלמאי הנתופתי.	תנא:											◊
מה הן בני סלמאי הנתופתי?	תנו רבנן:											◊
פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שמד על ישראל שלא יביאו עצים למערכה, והושיבו פרוזדאות על הדרכים כדרך שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל. מה עשו יראי חטא שבאותו הדור? הביאו גזיריהן, ועשו סולמות, והניחו על כתפיהם והלכו להם. כיון שהגיעו אצלן אמרו להם: להיכן אתם הולכין? - אמרו להם: להביא גזולות משובך שלפנינו, ובסולמות שעל כתפינו. כיון שעברו מהן פירקום והביאום והעלום לירושלים.	אמרו:											◊
ועליהם ועל כיוצא בהם הוא אומר (משלי י') זכר צדיק לברכה, ועל ירבעם בן נבט וחבריו נאמר ושם רשעים ירקב.												◊
בעשרים בו בני פחת מואב בן יהודה.												< ◊
בני פחת מואב בן יהודה הן בני דוד בן יהודה, דברי רבי מאיר.	תנא: [רבי מאיר]											◊
הן הן בני יואב בן צרויה.	רבי יוסי:											◊
בעשרים באלול בני עדין בן יהודה וכו'												< ◊
בני עדין בן יהודה הן בני דוד בן יהודה, דברי רבי יהודה.	תנו רבנן: [רבי יהודה]											◊
הן הן בני יואב בן צרויה.	רבי יוסי:											◊
באחד בטבת שבו בני פרעוש שניה כו'.												< ◊
מני מתניתין? לא רבי מאיר, ולא רבי יהודה, ולא רבי יוסי.												◊
אי רבי מאיר - ליתני שבו בני דוד בן יהודה שניה, אי רבי יהודה - ליתני שבו בני דוד בן יהודה שניה, אי רבי יוסי - ליתני שבו בני יואב בן צרויה שניה.												◊
לעולם רבי יוסי, ותרי תנאי אליבא דרבי יוסי.												◊
באחד בטבת לא היה בו מעמד כו'												< ◊
מאי שנא הלל דדחי דידיה, ומאי שנא מוסף דלא דחי דידיה?	מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי:											◊
השתא דלאו דידיה דחי - דידיה לא כל שכן	אמר ליה רב אשי:											◊
הכי קאמינא לך: לא לידחי אלא דידיה	אמר ליה: [מר קשישא בריה דרב חסדא]											◊

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסיקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
איכא רבי יוסי דקאי כוותך.	אמר ליה: [רב אשי]											◊	כה:
כל יום שיש בו מוסף - יש בו מעמד	דתניא, רבי יוסי:											◊	כה:
מעמד דמאי?												◊	כה:
אלימא מעמד דשחרית												◊	כה:
הא תנא קמא נמי הכי קאמר.												◊	כה:
אלא מעמד דמוסף												◊	כה:
דידיה נמי לא דחי?												◊	כה:
אלא דמנחה												◊	כה:
קרנן עצים דחי?												◊	כה:
אלא לאו - דנעילה.												◊	כה:
שמע מינה: דידיה - דחי, דלאו דדיה - לא דחי, שמע מינה.												◊	כה:
וליתני נמי באחד בניסן לא היה בו מעמד מפני שיש בו הלל וקרנן מוסף וקרנן עצים												◊	כה:
זאת אומרת הלילא דבריש ירחא לאו דאורייתא.	רבא:											◊	כה:
שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את הלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב של עצרת. ובגולה עשרים ואחד יום, ואלו הן: תשעת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ושני ימים הראשונים של פסח, ושני ימים טובים של עצרת.	דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוודק:											◊	כה:
רב איקלע לבבל, חזינהו דקא קרו הלילא בריש ירחא. סבר לאפסוקינהו. כיון דחזא דקא מדלגי דלוגי, אמר שמע מינה מנהג אבותיהם בידיהם.	[רב]											◊	כה:
יחיד לא יתחיל, ואם התחיל - גומר.	תנא:											◊	כה:
חמשה דברים אירעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז וכו'.												◊	כה:
נשתברו הלוחות מלן?												◊	כה:
בששה לחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל	דתניא: [ת"ק]											◊	כה:
בשבעה בו.	רבי יוסי:											◊	כה:
מאן דאמר בששה ניתנו - בששה ניתנו, ובשבעה עלה משה												◊	כה:
מאן דאמר בשבעה - בשבעה ניתנו, ובשבעה עלה משה.												◊	כה:
דכתיב (שמות כ"ד) ויקרא אל משה ביום השביעי, וכתיב (שמות כ"ד) ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ה' והיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה. עשרים וארבעה דסיון, ושיתסר דתמוז, מלו להו ארבעין בשיבסר בתמוז. נחית אתא ותברינהו ללוחות, וכתיב (שמות ל"ב) ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל וישלך מיידו את הלחות וישבר אתם תחת ההר.												◊	כה:
בטל התמיד												◊	כה:
גמרא.												◊	כה:
הובקעה העיר												◊	כה:
בשבעה עשר הוה? והכתיב (ירמיהו נ"ב) בחדש הרביעי בתשעה לחדש ויחזק הרעב בעיר, וכתיב בתריה (ירמיהו נ"ב) ותבקע העיר וגו'.												◊	כה:
לא קשיא' כאן - בראשונה, כאן - בשניה.	רבא:											◊	כה:
בראשונה הובקעה העיר בתשעה בתמוז, בשניה בשבעה עשר בו.	דתניא:											◊	כה:
שרף אפוסטמוס את התורה												◊	כה:
גמרא.												◊	כה:

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
העמיד צלם בהיכל											■	◊ <
מנלן?											^	
דכתיב (דניאל י"ב) ומעת הוסר התמיד ולתת שקוץ שמם.											!	◊
וחד הוה? והכתיב (דניאל ט') ועל כנף שקוצים משמם											⚡	
תרי הווי, ונפל חד על חבריה ותבריה ליה לידיה, ואשתכח דהוה כתיב: אנת צבית לחרובי ביתא, ידך אשלימת ליה.	רבא:										!	◊
בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ											■	◊ <
מנלן?											^	
דכתיב (שמות מ') ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן.											!	◊
שנה ראשונה עשה משה את המשכן, שניה הקים משה את המשכן ושלה מרגלים	ואמר מר:										■	!
וכתיב (במדבר י') ויהי בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה הענן מעל משכן העדת											■	!
וכתיב (במדבר י') ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים.											■	!
אותו היום סרו מאחרי ה'.	רבי חמא בר חנינא:										■	!
וכתיב (במדבר י"א) והאספסוף אשר בקרבו התאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל וגו'. וכתוב (במדבר י"א) עד חדש ימים, וגו' - דהווי להו עשרין ותרתיין בסיון.											■	!
וכתיב (במדבר י"ב) ותסגר מרים שבעת ימים - דהווי להו עשרין ותשעה בסיון											■	!
וכתיב: (במדבר י"ג) שלח לך אנשים.											■	!
בעשרים ותשעה בסיון שלח משה מרגלים	ותניא:										■	!
וכתיב (במדבר י"ג) וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום.											■	!
הני ארבעים יום נכי חד הוון											⚡	
תמוז דההיא שתא מלויי מליוה, דכתיב (איכה א') קרא עלי מועד לשבר בחורי.	אביי:										!	!
וכתיב (במדבר י"ד) ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא.											■	!
אותה לילה ליל תשעה באב היה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכיה של חנם - ואני קובע לכם בכיה לדורות.	רבה אמר רבי יוחנן:										■	!
חרב הבית בראשונה											■	◊ <
דכתיב (מלכים ב' כ"ה) ובחדש החמישי בשבעה לחדש היא שנת תשע עשרה שנה למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עבד מלך בבל ירושלם וישרף את בית ה' וגו', וכתוב (ירמיהו נ"ב) ובחדש החמישי בעשר לחדש היא שנת תשע עשרה [שנה] למלך נבוכדנאצר מלך בבל בא נבזראדן רב טבחים עמד לפני מלך בבל בירושלם וגו'.											■	◊
אי אפשר לומר בשבעה - שהרי כבר נאמר בעשור, ואי אפשר לומר בעשור - שהרי כבר נאמר בשבעה. הא כיצד? בשבעה נכנסו נכרים להיכל, ואכלו וקלקלו בו שביעי שמיני, ותשיעי סמוך לחשיכה הציתו בו את האור, והיה דולק והולך כל היום כולו, שנאמר (ירמיהו ו') אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב.	ותניא:										■	◊
אלמלי הייתי באותו הדור - לא קבעתי אלא בעשירי, מפני שרובו של היכל בו נשרף.	והיינו דאמר רבי יוחנן:										■	◊
ורבנן											⚡	
אתחלתא דפורענותא עדיפא.	[רבנן]										!	◊
ובשניה											■	◊ <
מנלן?											^	
מגלגלין זכות ליום זכאי וחובה ליום חייב.	דתניא:										■	!

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
מימרא	אמר:											כט
כשחרב בית המקדש בראשונה אותו היום ערב תשעה באב היה ומוצאי שבת היה, ומוצאי שביעית היתה, ומשמרתה של יהויריב היתה, והלויים היו אומרים שירה ועומדין על דוכנם. ומה שירה היו אומרים - (תהלים צ"ד) וישב עליהם את אונם וברעתם יצמיתם. ולא הספיקו לומר יצמיתם ה' אלהינו, עד שבאו נכרים וכבשום, וכן בשניה.												כט
נלכדה ביתר												< כט
גמרא.												כט
נחרשה העיר.												< כט
כשחרב טורנוסרפוס הרשע את ההיכל נגזרה גזרה על רבן גמליאל להריגה. בא אותו הגמון ועמד בבית המדרש, ואמר: בעל החוטם מתבקש, בעל החוטם מתבקש. שמע רבן גמליאל, אזל טשא מינייהו. אזל לגביה בצנעא. אמר ליה: אי מצילנא לך מייתית לי לעלמא דאתי? - אמר ליה: הן. - אמר ליה: אשתבע לי. אשתבע ליה. סליק לאיגרא נפיל ומית. דכי גזרי גזירתא ומית חד מינייהו - מבטלי לגזרתייהו. יצתה בת קול ואמרה: אותו הגמון מזומן לחיי העולם הבא.	תניא:											כט
משחרב הבית בראשונה נתקבצו כיתות כיתות של פרחי כהונה, ומפתחות ההיכל בידן, ועלו לגג ההיכל ואמרו לפניו: רבונו של עולם הואיל ולא זכינו להיות גזברין נאמנים - יהיו מפתחות מסורות לך, וזרקום כלפי מעלה. ויצתה כעין פיסת יד וקיבלתן מהם, והם קפצו ונפלו לתוך האור. ועליהן קונן ישעיה הנביא (ישעיהו כ"ב) משא גיא חזיון מה לך אפוא כי עלית כלך לגגות תשאות מלאה עיר הומיה קריה עליזה חלליך לא חללי חרב ולא מתי מלחמה. אף בהקדוש ברוך הוא נאמר (ישעיהו כ"ב) מקרקר קר ושוע אל ההר.	תנו רבנן:											כט
משנכנס אב ממעטין בשמחה וכו'												< כט
כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה - כך משנכנס אדר מרבין בשמחה	רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב:											כט
הלכך, בר ישראל דאית ליה דינא בהדי נכרי - לישתמיט מיניה באב דריע מזליה, ולימצי נפשיה באדר דבריא מזליה.	רב פפא:											כט
(ירמיהו כ"ט) לתת לכם אחרית ותקוה, אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: אלו דקלים וכלי פשתן.	[רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב]											כט
(בראשית כ"ז) ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: כריח שדה של תפוחים.	[רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב]											כט
שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה אסורין לספר ולכבס.												< כט
לא שנו אלא לכבס וללבוש, אבל לכבס ולהניח - מותר	רב נחמן:											כט
אפילו לכבס ולהניח אסור.	רב ששת:											כט
תדע, דבטלי קצרי דבי רב.	רב ששת:											כט
בחמישי מותרים מפני כבוד השבת.	מתיב רב המנוא:											כט
למאי?												כט
אילימא לכבס וללבוש												כט
מאי כבוד שבת איכא?												כט
אלא - להניח.												כט
ובחמישי הוא דשרי, אבל השבת כולה - אסור												כט
לעולם לכבס וללבוש, וכשאין לו אלא חלוק אחד.												כט
מי שאין לו אלא חלוק אחד - מותר לכבסו בחולו של מועד.	דאמר רב אסי אמר רבי יוחנן:											כט
לא שנו אלא לכבס וללבוש, אבל להניח - מותר.	איתמר נמי, אמר רבי בנימין אמר רבי אלעזר:											כט

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
מיתבי:	אסור לכבס לפני תשעה באב אפילו להניח לאחר תשעה באב, וגיהוץ שלנו ככיבוס שלהן, וכלי פשתן אין בהם משום גהוץ											◊	כט:
תויבטא.													כט:
אף על פי שאמרו כלי פשתן אין בהם משום גהוץ - אבל אסור ללבושן בשבת שחל תשעה באב להיות בתוכה.	שלה רב יצחק בר גיורי משמיה דרבי יוחנן:												כט:
לא שנו אלא לפניו, אבל לאחריו - מותר.	רב:												כט:
אפילו לאחריו נמי אסור.	שמואל:												כט:
שבת שחל תשעה באב להיות בתוכה אסור לספר ולכבס, ובחמישי מותרין מפני כבוד השבת. כיצד? חל להיות באחד בשבת - מותר לכבס כל השבת כולה. בשני בשלישי ברביעי ובחמישי, לפניו - אסור, לאחריו - מותר.	מיתבי:												כט:
חל להיות בערב שבת - מותר לכבס בחמישי, מפני כבוד השבת. ואם לא כבס בחמישי בשבת - מותר לכבס בערב שבת מן המנחה ולמעלה.													כט:
לייט עלה אביי, ואיתימא רב אחא בר יעקב, אהא.	[אביי/רב אחא בר יעקב]												כט:
חל להיות בשני ובחמישי - קורין שלשה ומפטיר אחד, בשלישי וברביעי - קורא אחד ומפטיר אחד.	[ת"ק]												כט:
לעולם קורין שלשה ומפטיר אחד.	רבי יוסי												כט:
תויבטא דשמואל													כט:
תנאי היא	אמר לך שמואל:												כט:
תשעה באב שחל להיות בשבת, וכן ערב תשעה באב שחל להיות בשבת - אוכל ושותה כל צרכו, ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה בשעתו, ואסור לספר ולכבס מראש חדש ועד התענית, דברי רבי מאיר.	דתניא: [רבי מאיר]												כט:
כל החדש כולו אסור.	רבי יהודה:												כט:
אינו אסור אלא אותה שבת בלבד.	רבן שמעון בן גמליאל:												כט:
ונוהג אבל מראש חדש ועד התענית, דברי רבי מאיר.	ותניא אידך: [רבי מאיר]												כט:
כל החדש כולו אסור	רבי יהודה:												כט:
אינו אסור אלא אותה שבת בלבד.	רבן שמעון בן גמליאל:												כט:
ושלשתן מקרא אחד דרשו, דכתיב (הושע ב') והשכתי כל משושה חגה חדשה ושבתה.	רבי יוחנן:												כט:
מאן דאמר מראש חדש ועד התענית - מחגה													כט:
ומאן דאמר כולו אסור - מחדשה													ל.
ומאן דאמר כל השבת כולה אסור - משבתה.													ל.
הלכה כרבן שמעון בן גמליאל.	רבא:												ל.
הלכה כרבי מאיר.	רבא:												ל.
ותרוייהו לקולא.													ל.
וצריכא, דאי אשמועינן הלכה כרבי מאיר - הוה אמינא: אפילו מראש חדש, קמשמע לן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. ואי אשמועינן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל - הוה אמינא: אפילו לאחריו, קמשמע לן הלכה כרבי מאיר.													ל.
ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין כו'.													ל.
לא שנו אלא ממש שעות ולמעלה, אבל ממש שעות ולמטה - מותר.	רב יהודה:												ל.
לא שנו אלא בסעודה המפסיק בה, אבל בסעודה שאינו מפסיק בה - מותר.	רב יהודה:												ל.
ותרוייהו לקולא.													ל.

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

תענית-כשלשה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
וצריכא, דאי אשמעינן בסעודה המפסיק בה - הוה אמינא: אפילו משש שעות ולמטה, קמשמע לן: משש שעות ולמעלה. ואי אשמעינן משש שעות ולמעלה הוה אמינא: אפילו בסעודה שאינו מפסיק בה, קמשמע לן בסעודה המפסיק בה.												
תניא כלישנא קמא, תניא כלישנא בתרא.												
הסועד ערב תשעה באב, אם עתיד לסעוד סעודה אחרת - מותר לאכול בשר ולשתות יין, ואם לאו - אסור לאכול בשר ולשתות יין.	תניא כלישנא בתרא:											
ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין, לא יאכל בשר ולא ישתה יין.	תניא כלישנא קמא:											
ישנה.	רבן שמעון בן גמליאל:											
כיצד משנה? אם היה רגיל לאכול שני תבשילין - יאכל מין אחד, ואם היה רגיל לסעוד בעשרה בני אדם - סועד בחמשה. היה רגיל לשתות עשרה כוסות - שותה חמשה כוסות.	רבי יהודה:											
במה דברים אמורים - משש שעות ולמעלה, אבל משש שעות ולמטה - מותר.												
ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין, לא יאכל בשר ולא ישתה יין. דברי רבי מאיר	תניא אידך: [רבי מאיר]											
ישנה, וממעט בבשר וביין, כיצד ממעט? אם היה רגיל לאכול ליטרא בשר - יאכל חצי ליטרא, היה רגיל לשתות לוג יין - ישתה חצי לוג יין, ואם אינו רגיל כל עיקר - אסור.	חכמים:											
אם היה רגיל לאכול צנון או מליח אחר סעודתו - הרשות בידו.	רבן שמעון בן גמליאל:											
כל שהוא משום תשעה באב - אסור לאכול בשר ואסור לשתות יין, ואסור לרחוץ. כל שאינו משום תשעה באב - מותר לאכול בשר ולשתות יין, ואסור לרחוץ.	תניא אידך: [ת"ק]											
כל שעה שמתר לאכול מותר לרחוץ.	רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משום אביו:											
כל מצות הנהגות באבל נוהגות בתשעה באב: אסור באכילה ובשתיה, ובסיכה ובנעילת הסנדל, ובתשמיש המטה, ואסור לקרות בתורה ובנביאים ובכתובים, ולשנות במשנה בתלמוד ובמדרש ובהלכות ובאגדות. אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות ושונה במקום שאינו רגיל לשנות, וקורא בקינות, באיוב ובדברים הרעים שבירמיהו. ותינוקות של בית רבן בטליון, משום שנאמר (תהלים י"ט) פקודי ה' ישרים משמחי לב.	תנו רבנן: [ת"ק]											
אף אינו קורא במקום שאינו רגיל לקרות, ואינו שונה במקום שאינו רגיל לשנות, אבל קורא הוא באיוב ובקינות ובדברים הרעים שבירמיהו, ותינוקות של בית רבן בטליון בו, משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב.	רבי יהודה:											
לא יאכל בשר ולא ישתה יין.												
אבל אוכל הוא בשר מליח, ושותה יין מגתו.	תנא:											
בשר מליח עד כמה?												
כל זמן שהוא כשלמים.	רב חיינא בר כהנא משמיה דשמואל:											
ויין מגתו עד כמה?												
כל זמן שהוא תוסס.												
יין תוסס אין בו משום גילוי. וכמה תסיסו - שלשה ימים.	תנא:											
ערב תשעה באב מביאין לו פת הרבה במלה, ויושב בין תנור לכיריים, ואוכל, ושותה עליה קיתון של מים, ודומה כמי שמתו מוטל לפניו.	רב יהודה אמר רב: כך היה מנהגו של רבי יהודה ברבי אילעאי:											
מקום שנהגו לעשות מלאכה בתשעה באב - עושין, מקום שנהגו שלא לעשות - אין עושין, ובכל מקום תלמידי חכמים בטליון.	תנן התם: [ת"ק]											
לעולם יעשה כל אדם עצמו כתלמיד חכם.	רבן שמעון בן גמליאל:											
לעולם יעשה אדם עצמו כתלמיד חכם, כדי שיתענה.	תניא נמי הכי, רבן שמעון בן גמליאל:											
כל האוכל ושותה בתשעה באב - כאילו אוכל ושותה ביום הכיפורים.	תניא אידך: רבן שמעון בן גמליאל:											

<p>◆ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

תענית-כשלושה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
מימרא	רבי עקיבא:											◊	ל
כל העושה מלאכה בתשעה באב - אינו רואה סימן ברכה לעולם.	רבי עקיבא:											◊	ל
כל העושה מלאכה בתשעה באב ואינו מתאבל על ירושלים - אינו רואה בשמחתה, שנאמר (ישעיהו ס"ו) שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אתה משובש כל המתאבלים עליה. מכאן אמרו: כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה, ושאינו מתאבל על ירושלים - אינו רואה בשמחתה.	חכמים:											◊	ל
כל האוכל בשר ושונה יין בתשעה באב - עליו הכתוב אומר (יחזקאל ל"ב) ותהי עונותם על עצמתם.	תניא נמי הכי:											■	ל
רבי יהודה מחייב בכפיית המטה ולא הודו לו חכמים.	רבי יהודה מחייב בכפיית המטה ולא הודו לו חכמים.											■	ל
לדברין, עוברות ומניקות מה תהא עליהן?	תניא: אמרו לו לרבי יהודה:											⚡	ל
אף אני לא אמרתי אלא ביכול.	אמר להם: [רבי יהודה]											!	ל
מודה רבי יהודה לחכמים בשאינו יכול, ומודים חכמים לרבי יהודה ביכול.	תניא נמי הכי:											■	ל
מאי בינייהו?												^	ל
איכא בינייהו שאר מטות.												!	ל
כשאמרנו לכפות המטה - לא מטתו בלבד הוא כופה אלא כל המטות כולן הוא כופה.	כדתניא:											■	ל
הלכתא כתנא דידן [דקאמר] ולא הודו לו חכמים כל עיקר.	רבא:											■	ל
לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיום הכפורים.	רבן שמעון בן גמליאל:											■	ל
בשלמא יום הכפורים - משום דאית ביה סליחה ומחילה, יום שניתנו בו לוחות האחרונות. אלא חמשה עשר באב מאי היא?												⚡	ל
יום שהותרו שבטים לבוא זה בזה.	רב יהודה אמר שמואל:											!	ל
מאי דרוש												^	ל
(במדבר ל"ו) זה הדבר אשר צוה ה' לבנות צלפחד וגו' - דבר זה לא יאה נוהג אלא בדור זה.												!	ל
יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל, שנאמר (שופטים כ"א) ואיש ישראל נשבע במצפה לאמר איש ממנו לא יתן בתו לבנימין לאשה.	רב יוסף אמר רב נחמן:											!	ל
מאי דרוש?												^	ל
ממנו, ולא מבנינו.	רב:											!	ל
יום שכלו בו מתי מדבר.	רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן:											!	ל
עד שלא כלו מתי מדבר לא היה דבור עם משה, שנאמר (דברים ב') ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה למות וידבר ה' אלי, אלי היה הדבור.	דאמר מר:											!	ל
יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים, שלא יעלו ישראל לרגל, ואמר: לאיזה שירצו יעלו.	עולא:											!	ל
יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה.	רב מתנה:											!	לא
אותו יום שנתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביכנה הטוב והמטיב, הטוב - שלא הסריחו, והמטיב - שנתנו לקבורה.	ואמר רב מתנה:											■	לא
יום שפסקו מלכרות עצים למערכה.	רבה ורב יוסף דאמרו תרויהו:											!	לא
מחמשה עשר באב ואילך תשש כוחה של חמה, ולא היו כורתין עצים למערכה, לפי שאינו יבשין.	דתניא רבי אליעזר הגדול:											!	לא
וקרו ליה יום תבר מגל.	רב מנשיא:											■	לא
מכאן ואילך, דמוסיף - יוסיף, ודלא מוסיף - יסיף.												■	לא
מאי יוסיף?												^	לא
תקבריה אימיה.	רב יוסף:											!	לא

<p>◆ חולקים-disputants ◊ בקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p> <p>■ מימרא-statement ⚡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p> <p>מקרא-key:</p>

תענית-בשלשה פרקים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ			
שבהן בנות ירושלים כו'.												◊	<	לא.	
בת מלך שואלת מבת כהן גדול, בת כהן גדול מבת סגן, ובת סגן מבת משווח מלחמה, ובת משווח מלחמה מבת כהן הדיוט, וכל ישראל שואלין זה מזה, כדי שלא יתבייש את מי שאין לו.	תנו רבנן:												◊	לא.	
כל הכלים טעונין טבילה													◊	<	לא.
אפילו מקופלין ומונחין בקופסא.	רבי אלעזר:												◊	לא.	
בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים													◊	<	לא.
מי שאין לו אשה נפנה לשם.	תנא:												◊	לא.	
מיוחסות שבהן היו אומרות בחור וכו'.													◊	<	לא.
יפיפיות שבהן מה היו אומרות - תנו עיניכם ליופי, שאין האשה אלא ליופי. מיוחסות שבהן מה היו אומרות - תנו עיניכם למשפחה, לפי שאין האשה אלא לבנים. מכווערות שבהם מה היו אומרות - קחו מקחכם לשום שמים, ובלבד שתעטרונו בזהובים.	תנו רבנן:												◊	לא.	
עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים, והוא יושב ביניהם בגן עדן, וכל אחד ואחד מראה באצבעו, שנאמר (ישעיהו כה) ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו.	עולא ביראה אמר רבי אלעזר:												◊	לא.	
הדרן עלך בשלשה פרקים וסליקא לה מסכת תענית.													◊		